
 EUI-SANT PAU Centre adscrit a la URB	GRAU INFERMERIA - EUI SANT PAU	 HOSPITAL DE LA SANTA CREU I SANT PAU FUNDACIÓ DE GESTIÓ SANITÀRIA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
---	---------------------------------------	---

Guia docent de l'assignatura "Comunicació i TIC"	2023/2024
Codi: 106105	
Crèdits ECTS: 6	

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	FB	1	1

Contacte	Utilització d'idiomes
Responsable: Urpí Fernández, Ana María aurpi@santpau.cat	Llengua vehicular majoritària: Català Grup íntegre en anglès: No Grup íntegre en català: No Grup íntegre en castellà: No
Professorat: Urpí Fernández, Ana María aurpi@santpau.cat	

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials.

Contextualització i objectius

Aquesta assignatura forma part del mòdul de *Ciències Bàsiques*, matèria *Comunicació* i està planificada en el primer semestre del Grau d'Infermeria.

Els continguts són de caràcter transversal; contribueixen a que l'estudiant identifiqui i compregui, per una banda els fonaments i estructures del procés comunicatiu, tant de manera verbal, no verbal com escrit i, per una altra, la gestió de les tecnologies de la informació i de la comunicació a l'àmbit de la salut.

La finalitat principal d'aquesta assignatura és capacitar l'estudiant per a establir diferents processos de comunicació en l'àmbit social i professional. Per la qual cosa i a través de l'experiència, serà capaç d'identificar, valorar, analitzar i utilitzar les principals eines i estratègies comunicatives per a relacionar-se de manera adequada i crítica atenent els diferents escenaris.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura.

1. Descriure els principals elements que intervenen en els processos comunicatius.
2. Analitzar les diferents estratègies de cerca i de comunicació atenent els diferents escenaris.
3. Adaptar el llenguatge als diferents suports comunicatius.
4. Demostrar habilitat en l'ús de diferents eines per a una comunicació efectiva.
5. Mostrar una actitud respectuosa en les relacions interpersonals.

Competències i resultats d'aprenentatge

Competències	Resultats d'aprenentatge
ESPECÍFIQUES	
E11 Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys/es i fomentar l'educació per la salut.	<p>E11.02 Identificar les bases de la comunicació verbal, no verbal i escrita.</p> <p>E11.03 Enumerar les intervencions necessàries per establir una comunicació eficaç, efectiva i respectuosa amb usuaris i usuàries, família, grups socials i companys/es.</p> <p>E11.04 Identificar les característiques d'una comunicació eficaç.</p>
E16. Demostrar que coneix els sistemes d'informació sanitària.	E16.05 Descriure els sistemes i programes informàtics que afavoreixen el desenvolupament de la disciplina.
GENERALS / BÀSIQUES	
G03. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte per als drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.	<p>G03.02 Analitzar críticament els principis i valors que regeixen l'exercici de la professió infermera.</p> <p>G03.03 Analitzar les dificultats, els perjudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.</p>
G04. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.	G04.07 Comunicar fent un ús no sexista i discriminatori del llenguatge.
B03. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar les dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.	
B04. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.	

Continguts

MÒDUL 1. La comunicació humana

- La comunicació.
 - Els axiomes.
 - Tipologies i tècniques comunicatives.
 - Estils comunicatius.
 - Factors facilitadors i de barrera.
- La informació i la comunicació.

MÒDUL 2. La relació interpersonal

- Sabers i habilitats personals: estar, observar, escoltar, parlar.
- Estils de relacions.
- El tracte.
- Tipus d'entrevistes.
- El conflicte.

MÒDUL 3. Les destreses en la comunicació verbal/no verbal i escrita

3.1 Comunicació verbal.

- Concepte.
- Transaccions verbals i els seus missatges.
- La comunicació eficaç: habilitats, estratègies i eines.
- Comunicació en públic.

3.2 Comunicació no verbal.

- Concepte.
- Percepció de missatges no verbals – para verbals.
 - Contacte visual.
 - Moviment, postura i distància corporal.
 - Gesticulació facial.

3.3 Comunicació escrita.

- Concepte.
- Redacció de documents. Tipologies , criteris i etapes per la seva elaboració.
- Elaboració de treballs acadèmics. Metodologia.
- Lectura comprensiva i anàlisi d'articles científics.

MÒDUL 4. Tecnologies de la informació i de la comunicació

- Comunicació síncrona i asíncrona.
- Comunicació formal: el correu electrònic.
- Pàgines Web de salut. Criteris de qualitat.
- Eines per l'elaboració de treballs acadèmics.
- Tecnologies de la informació i la comunicació en l'àmbit de la salut.

Metodologia

El plantejament metodològic de l'assignatura parteix de la premissa que l'estudiant és protagonista del procés d'aprenentatge. Per tant, d'ell s'espera que adopti un paper actiu, el més autònom possible amb l'ajuda i assessorament del professorat.

- **Teoria (TE)**

S'utilitza principalment la classe magistral, mitjançant la transmissió d'informació en un temps ocupat principalment per l'exposició oral i el suport de les TIC. Durant la sessió teòrica es fomenta el plantejament de dubtes i preguntes, el debat, s'introdueixen activitats pràctiques, i s'orienta la cerca d'informació.

- **Pràctiques d'aula (PAUL)**

L'estratègia metodològica central és l'aprenentatge a partir del treball individual i en grup reduït. Es realitzen activitats que complementen la teoria així com exercicis a partir dels quals s'elabora la teoria.

- **Seminaris (SEM)**

En els seminaris, el grup es divideix en quatre subgrups. L'assistència és obligatòria.

Les tutories, de caràcter presencial o en xarxa permeten l'acompanyament, el suport i el seguiment de l'estudiant en tot el procés.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides . Teoria (TE) . Pràctiques d'aula (PAUL) . Seminaris (SEM)	40 5	1,60 0,20	<i>E11.02; E11.03; E11.04 E16.05 B03; B04 G03.02; G03.03; G04.07</i>
Tipus: Supervisades . Tutories:	1	0,04	<i>E11.02; E11.04 E16.05 B03; B04 G03.02; G04.07</i>
Tipus: Autònomes . Estudi personal . Consultes bibliogràfiques i documents. . Lectura articles / informes d'interès. . Elaboració de treballs	90	3,60	<i>E11.02; E11.03; E11.04 E16.05 B03; B04 G03.02; G03.03; G04.07</i>

El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts un cop finalitzada l'assignatura a permetre que els seus estudiants puguin respondre les enquestes de valoració sobre l'actuació docent i l'assignatura.

Avaluació

Avaluació continuada

L'avaluació de l'assignatura consta de 3 blocs:

- **Activitats dels seminaris individuals i en grups reduïts.** La qualificació es realitza segons la complexitat de l'exercici, de manera numèrica (1-10) o be qualitativa (apte/no apte). En el primer cas, es requereix una nota mínima de 5 en totes les activitats per poder ponderar aquest bloc amb el 20%. Si la nota és < 5 cal recuperar, sent la nota màxima, un 5. En el segon cas, es requereix un apte en totes les activitats, sent també recuperables. La no assistència als seminaris redueix un 10% la nota de l'activitat d'aquell seminari.
- **Treball grupal + presentació oral.** La qualificació és numèrica (1-10). Es requereix una nota mínima final de 5 en tota aquesta categoria, per ponderar aquest bloc amb el 30%. Si la nota de qualsevol activitat que inclou aquesta categoria és < 5 o no es presenta, es pondera conjuntament amb la resta (*avaluació individual, avaluació de grup, treball, reflexió i avaluació d'iguals*). En el cas de no presentar alguna de les activitats, no és recuperable.
- **Prova escrita tipus test.** Es requereix una nota mínima de 5 per ponderar aquest bloc amb el 50%. La prova és de tipus test. Les respostes negatives resten segons la següent fórmula: $X = \text{encerts} - (\text{errors} / n - 1)$, sent n el nombre d'opcions de resposta. Així en el tipus d'examen més freqüent de 5 opcions possibles (A, B, C, D o E), cada ítem contestat incorrectament, resta 0.25 ítems correctament contestats; per tant 4 errors resten una resposta correcta.

Nota final: 20% activitats dels seminaris + 30% treball grupal i presentació oral + 50% de la prova escrita. La qualificació de l'assignatura s'obté de la suma de les ponderacions obtingudes en cada bloc, a partir d'una nota mínima de 5 sobre 10 de cada bloc.

Es realitzarà retroacció del resultats de les proves d'avaluació a través de l'aula i de tutories si s'escau.

La rúbrica d'avaluació del treball està disponible a l'aula virtual.

Qualificació

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent (en el cas que l'estudiant hagi obtingut una nota igual o superior a 9, podrà optar, a criteri del professor/a, a una matrícula d'honor).

Avaluació única

1. En aquesta assignatura
 - a. no hi ha cap tasca programada per a fer de manera grupal.
 - b. l'estudiant ha d'assistir a l'aula els dies que estiguin programats els seminaris.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada que apareix en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
3. L'avaluació única consistirà en:
 - Prova 1 que consistirà en **activitats dels seminaris** i pondera un **20%**.
 - Prova 2 que consistirà en **Treball sobre TIC** i pondera un **20%**.
 - Prova 3 que consistirà en **Prova escrita** (Mòdul 1, 2 i 3) i pondera un **40 % + Prova escrita** (Mòdul 4) i pondera un **20%**.

Activitat de recuperació

1. Es determina una única data per a l'activitat de recuperació per a tots els estudiants estiguin o no acompanyats a avaluació única.
2. Es proposa una activitat de recuperació als estudiants que hagin estat avaluats prèviament per un conjunt d'activitats el pes mínim dels quals equivalgui a 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura i que hagin obtingut una nota final inferior a 5 i superior a 3,5.
3. Aquesta prova consistirà en una activitat avaluativa de la/les prova/es no superades.
4. Les proves de recuperació seran determinades pel professorat.
5. El/la professor/a pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no són recuperables.
6. En el cas que l'estudiant superi la prova de recuperació corresponent a la part suspesa, la nota màxima d'aquesta serà un 5.
7. La nota de la recuperació substituirà la nota obtinguda originalment i es re calcularà la nota ponderada final.
8. Un cop superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte de nova avaluació.

No evaluable

Quan l'estudiant no ha aportat prou evidències que permeten una qualificació global de l'assignatura, la qualificació consta com a "*No evaluable*". Són motiu de manca d'evidències suficients si l'estudiant no participa en cap de les activitats de l'avaluació continuada.

Revisió d'examen

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar la revisió de l'examen dins el període determinat per la "revisió d'examen". No s'acceptaran sol·licituds de revisió en dates fora del límit establert.

Procediment en cas de còpia/ plagi

1. La **còpia o plagi** en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació constitueixen un delicte, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).
2. Si durant la realització d'un treball individual a classe, el/la professor/a considera que un estudiant està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.
3. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduïx tot o una part significativa del treball d'un/a mateix/a, d'un altre company o companya.
4. Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor o autora sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

Aspectes de l'avaluació relacionats amb valors i actituds

1. El/la professor/a podrà disminuir, entre 1 i 2 punts la nota final de l'assignatura quan de manera reiterada, l'estudiant no respecti les indicacions del comportament en l'aula i/o pertorbi el funcionament normal de la mateixa.
2. "No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o al professorat. Tampoc es toleraran actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detectin alguna de les actituds anteriorment descrites, se'l qualificarà de suspès a l'assignatura."

Aspectes formals de treballs escrits

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. Es recomana que abans del lliurament d'una evidència d'aprenentatge, cal comprovar que s'ha escrit correctament les fonts, citacions textuais i referències bibliogràfiques seguint la normativa de Presentació de treballs, text recomanat per EUI-Sant Pau.

Altres consideracions

1. Totes les proves avaluatives estaran publicades en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada.
3. L'alumnat que repeteix l'assignatura pot sol·licitar al començament de curs realitzar només una avaluació de síntesi final (article 117, pàgina 46 de la Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acord de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023).

Els estudiants en segona o més matrícula que s'hagin presentat a totes les proves d'avaluació el curs anterior, poden optar a avaluar-se amb una única activitat d'avaluació de síntesi. Aquesta activitat consistirà en un examen en finalitzar l'assignatura coincidint amb l'examen escrit de l'assignatura. Els estudiants en segona o més matrícula que vulguin optar a l'examen de síntesi ho han de comunicar per escrit al professorat responsable de l'assignatura dues setmanes abans de la data publicada.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats de seminaris	20%	3	0,12	E11.02; E11.03; E11.04 E16.05 B03; B04 G03.02; G03.03; G04.07
Treball grupal i presentació oral	30%			
Prova escrita	50%			

BIBLIOGRAFIA

Libres:

Cassany D. Esmolar l'eina: guia de redacció per a professionals. Empúries; 2007. ISBN: 978-84-9787-250-8.

Zayas Agüero PM. La comunicación interpersonal. EAE; 2016. ISBN: 978-3845484730.

Abayome McEven SK. Communication skills for adult nurses. McGraw Hill. Open University Press; 2010. ISBN: 978-0-33-523748-7.

Rodríguez Dacal JM. Manual de internet para enfermería. Difusión avances de Enfermería; 2005. ISBN: 978-84-95626-09-7.

Campaña Castillo F. ¿Qué hace una enfermera como tú, en una red social como esta? Edició pròpia (adquisició via internet); 2019. ISBN: 978-16-8989-9130.

Articles d'interès:

Oliver Mora M, Iñiguez Rueda L. The use of information and communication technologies (ICTs) in health centers: the practitioners' point of view in Catalonia, Spain. Interface (Botucatu). [Internet]. 2017 [Consultat 19 maig de 2023]; 21(63):945-55. Disponible a: <https://ddd.uab.cat/pub/artpub/2017/171690/1807-5762-icse-1807-576220160331.pdf>

Webs d'Interès:

Azucena Santillán García. Redes sociales basadas en evidencias. Enfermería Basada Evidencia (EBE). [Internet]. [Consultat 19 maig de 2023]. Disponible a: <https://ebevidencia.com/archivos/2787>

Scientific and Scholarly Writing. Tips and tools for writing scientific and scholarly papers. [Internet]. [Consultat 19 maig de 2023]. Disponible a: <https://libraryguides.umassmed.edu/c.php?g=499815&p=3422086>

PROGRAMARI

- Moodle
- Mendeley
- Zotero
- Kahoot
- Slido

